

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

DESPEDIDA DEL GENERAL WEYLER

Lo moment del embarch

(Inst. RUS, feta expressament per LA CAMPANA)

—«Voy á Cuba á defender la integridad de la patria. El honor de España está en Cuba.»

(Paraulas del general Weyler al embarcarse).

LA LLUM DE UNA ESPERANSA

EYA temps que no havia presentat Barcelona una manifestació pública tan grandiosa, tan entusiasta, tan conmovedora, com la que va efectuar-se el dissapte ab motiu del embarch del general Weyler.

Era de veure la multitud inmensa y apinyada que acudí als molls y á las escolleras; la que s'escampá per tot l'ámbit del

Port, la que á bordo de milers de barquetes acompanyá al general fins al trasatlántich *Santo Domingo*, després de haver sigut objecte 'l nou comandant del exèrcit de Cuba, de una demostració eminentment popular, y com á tal fundament sugestiva. Un grupo de fills del poble li havian estret la mà, l'havian abraçat, l'havian issat enlayre, aclamantlo y vitorejantlo. Lo rostre enèrgich del general se transmutá vivament conmogut, y en sos ulls espurnejaren dugas llàgrimas.

Aquestas emocions no s'troban ni en las antesalas dels ministres, ni en las cámaras dels reals alcássars: son privativas sols de la via pública y únicament pot proporcionarlas lo poble, la multitud moguda pels estímuls vehemets del patriotisme. Lo general Weyler pogué dir desde aquell instant: «Dech lo meu nombrament á la opinió pública: lo govern l'ha suscrit; pero 'l poble l'ha refrendat. Al marxar á Cuba m' sento fort pera donar bon compliment á la delicada missió que acaba de conferir-me la patria espanyola.»

La veritat es que l'acte de avuy fá vuit dias se presta á las consideracions mes variadas.

Altres embarchs de tropas havíam vist en aquests últims temps; mes lo poble guardava una actitud serena; pero trista; resignada, pero no menos dolorosa. No hi havia confiança en lo bon èxit de la guerra: las noticias de Cuba apenavan als esperits. Se veyá á la llegua que l'autor del Zanjón y de tantas altras conxorxas, que no volém qualificar, havia anat á Cuba, no tant á reprimir una insurrecció com á buscar una segona edició de lo de Melilla. Y si aquesta—pensava 'l públich—ha de ser l'única solució que s'busca, ¿á que vé molestar á tants fills de mare, expasantlos á la febre y al vómit, sense profit ni gloria?

Lo trinxament de las forsas enviadas á Cuba, lo sistema dels destacaments aislats, l'ausencia de tota operació ofensiva contra las tayfas dels mambissos que á favor de l'impunitat han recorregut tota l'isla, sembrant arreu la devastació y l'incendi, eran motius de inquietut y de tristesa.

Y com se creu que 'l general Weyler porta altes plans de major profit y sobre tot mes honrosos, plans de guerra franca, corresponents als grans sacrificis imposats al país, y com ningú dupta que aquest es l'únich camí de la pacificació de la isla, de aquí 'ls aplausos y las expansions populars, al efectuar-se l'embarch del nou governador general de Cuba.

A tú t' aplaudim Weyler; enténgaho tu, Martinez Campos.

L'instint popular quan se desperta, sab trobar sempre una direcció apropiada.

Y aixís com ha vist en l'héroe de Sagunto una realitat fracassada, s'ha empenyat en veure en lo general Weyler, una esperança alentadora.

Martinez Campos está aplastat completament. Tant ha anat á la font lo canti del seu decantat prestigi que al últim s'ha fet bocins. Torna de Cuba confés y convicte de la seva inhabilitat, de la seva impotencia. Es inútil que 'ls partits monárquichs que d'ell s'han valgut sempre en las sevas cábalas, tractin ara de realzarlo: per mes que bufin y vulgan inflarlo no lograrán mes que omplirlo de vent, convertintlo en un ninot informe. Encare que procurin teparli totas las grietas y forats perque 'l vent no s'escapi, será ninot sempre y 'ls ninots ja no fan por á ningú, ni á las criaturas, y als pobles menos.

La seva missió dintre de la política espanyola ha terminat definitivament.

Ell mateix si té un resto de instint, procurará descartarse de compromisos, buscant la pau de sos últims anys en un discret retiro.

Massa caras ha pagat aquest país arruinat, desangrat y corromput l'influencia omnimoda y funesta del héroe de Sagunto. Lo seu fracás á Cuba no es mes que 'l coronament del fracás de sos vint anys de intervenció directa en los ruinosos negocis de la monarquia restaurada.

En cambi en Weyler representa una esperança pera la patria espanyola.

Fins á quin punt se veurá realitat lo que 'l país espera d'ell, ho ha de dir la seva conducta y ho ha de illuminar la seva estrella. ¿Que aquesta siga brillant y propicia es lo que 'l poble espanyol desitja, y ho desitja perque ho necessita!

¿Fa tants anys que no s'veu á Espanya un sol home de prestigi que s'posi decididament al costat de las aspiracions populars.

Sí: s'necessita un home fort, liberal, demócrata de rassa, que reconforti l'esperit públich, que disciplini la opinió dividida y desconcertada, que s'capti ab la seva influencia l'apoyo actiu de tots los homes desinteressats y patriotas.

Sí: s'necessita un guia disposat á donar al poble lo qu' es del poble.

Sí: s'necessita un general que tinga també las sevas *corassonadas*, en favor de la patria, mal tingui de prescindirse de las exigencias rutinarias de determinadas institucions condemnadas á una vida artificiosa, que no pot armonisarse may ni ab la práctica leal de las libertats públicas, ni ab la vida próspera del país.

¿Será aquest home 'l general Weyler? ¿Será algun altre dels que l'acompanyan á Cuba á compartir ab ell las glorias y 'ls perills de la campanya?

No pot negarse que 'l poble espanyol sent aquesta necessitat y alenta aquesta aspiració salvadora.

Lo general Arolas, quals sentiments francament republicans, han resistit impávit l'influencia dels afalchs de la monarquia y s'han templat en las persecucions, al arribar á Cádiz, varebre una amistosa abraçada del general Weyler.

Si 'l poble de Barcelona que assistí á la conmovedora manifestació del dissapte, hagués pogut presenciar l'abraçada de Cádiz, estich segur que hauria arribat al paroxisme del entusiasme.

No parlem de República, enhorabona. No 'n parlem avuy que 'ls errors persistents dels governs monárquichs han portat á la patria al cantell de l'abisme, sense que d'allí l'haja poguda arrencar l'home fúnest y desventurat qu' encarnava 'l prestigi de la Restauració.

No parlem de República, mentres sigui precis combatre als enemichs de la integritat de la patria, fent us dels elements que 'l poble espanyol, plé de generositat, vos proporciona.

Peró si ha de tenir una recompensa justa y proporcionada á l'entitat del sacrifici, aquest esforç poderós del poble espanyol, caldrá que 'ls que ara van á la guerra, resoltos á netejar de mambissos la manigua cubana, quan tornin victoriosos, y s'vegin aclamats frenèticament per la multitud entusiasta, apliquin lo seu esforç á netejar de mambissos peninsulars, l'intrincada manigua de la política monárquica, causa de tantas ruinas y de tants desastres.

En aquests sentiments está basada—ó molt hauria d'equivocarme—la grandiosa manifestació del poble de Barcelona, al efectuar-se l'embarch del general Weyler.

P. K.

LA TORNADA DE 'N TITÓ

Brodeu broadoras, brodeu creus y estrellas, brodeu bonas faixas, brodeu entorxats, pel rey de la guerra, que ve de la Habana, cansat de batallas, de fe heroicitats.

Quan posi las plantas, demunt nostre terra, canons y campanas que no parin gens, teixiuli coronas, porteu lo entre palmas, que ve de la Habana lo rey dels valents.

Feu pas al ilustre, al home terrible, al guerrer mes noble, del poble espanyol, desenbrui la testa, quan pasi pels pobles, que ve de la Habana, de fe 'l gran bunyol.

JOAN PLANA.

A qüestió de dissolució de las Corts es un assumpto que preocupa molt als partits monárquichs; pero lo qu' es al país no li interessa gens ni mica. Si s' resolt que s' elegeixin unas Corts noves ¿per ventura serán los electors els que las fassin ó será com sempre 'l govern el que amanyant sense escrúpuls las fabriqui á la mida del seu gust?

Las Corts que ara hi ha ó las que pujan convocarse son una mateixa cosa. Trampas passadas ó trampas venideras tot son trmpas.

A no ser—y aixó sería lo mes convenient—que 'l cos electoral acabés de una vegada pera pendres ab empenyo un assumpto que tant y tant li interessa, y usés ab

energía de tots los medis que la ley li reconeix, fins á fer prevaldre la seva voluntat soberana.

Ja que unit, si s'plau per forsa, se troba 'l país en l'obligació d'entregar avuy la sanch y la bossa per satisfere las devoradoras exigencias de la guerra de Cuba, unit deuria trobarse de bon grat per imposar á tota costa un govern, digne quan menos de fer bon us de tan inmensos sacrificis.

Si 'l govern persisteix en lo seu propòsit de gravar los articles que la Peninsula envía á Cuba ab un impost transitori de guerra, exhimint de pagarlo á las mercancias de procedencia extrangera, será precis que las classes productoras adoptin una resolució enèrgica.

Sotmetres á tal exigencia sería 'l colmo de la mansuetut.

Ab la guerra á Cuba y la fam á la Peninsula no hi ha poble que no sucumbeixi.

L'instint de propia conservació indicaría á tothom la manera de acabar de una vegada ab los majors enemichs de la patria espanyola.

Ja hi han anat al últim á la recepció de Palacio.

Ab lo coll tort y la mística rialla als llabis van presentarse 'ls jesuitas á rendir parias á las institucions.

Ni en temps de Isabel II, ni durant lo reynat de Alfonso XII se havian deixat veure may per aquella casa, desde la qual lo rey Carlos III en lo sigle passat va expedir lo famos decret, expulsantlos del territori espanyol.

Y en cambi hi han anat avuy, y es de creure que sent jesuitas y ananthi, senyal que 'ls convé.

A n'ells, si deuen convenirlos anarhi; pero á las institucions ¿las hi convé rebre-ls?

¿Meditém!

Lo Sr. D. Joaquím Jover es un navier catalá que no propaga l'institució dels pares de familia, ni s'posa al servey dels jesuitas, ni organisa pelegrinacions á Roma, ni persegueix á la premsa liberal, y sobre tot no cobra subvencions del Estat.

Propietari de dos magnífichs vapors trasatlántichs dedicats á la travessia de Cuba, se limita á fer honradament lo seu negoci, sense confiar poch ni molt en aqueixa Providencia gubernamental que s'alimenta dels caudals de la nació y dispensa 'ls seus favors metálichs á las companyas privilegiadas.

Y á pesar de aixó 'l Sr. Jover s'ha ofert á transportar gratuítament de Cuba á Espanya als ferits é inválids de la guerra, corrent pel seu compte tots los gastos de manutenció y assistencia durant la travessia.

Lo qual tinch l'honor de participarho al seráfich Marqués de las Cinquillas, perque 'n prengui nota, als efectes consegüents, contant ab que 'ls aplausos del país tenen mes valor, en l'esfera moral, que las subvencions del govern y las benediccions dels Loyolas.

Al general Arolas, en quan va arribar á Cádiz, li demanaren qu' expressés la seva opinió sobre la guerra de Cuba. Y va respondre:

—Temps darrera per haver dit lo que sentia, van imposarme dos mesos de castell: per lo tant permétin-me que calli.

Aixís m' agradan els homes: pocas paraulas y molts fets. Sobre tot, molts fets!

Dotze han sigut los abarzussistas barcelonins, que després de molt temps de no saber ahont darla, al últim han anat á fer cap al cassino fussionista de la Plassa Real.

Y hasta han publicat un manifest dihent que la situació del país á consecuencia de la guerra de Cuba, y 'ls traballs de concentració del partit carlista 'ls han obligat ¡per patriotisme! á declarar-se monárquichs.

Aquests aspirants eternals al turró de la Casa gran, per disfressarse de patriotas, s'han anticipat una mica. En rigor, per ferho, haurían hagut d'esperar lo dijumenje de Carnaval.

Lo *Brusi* demanava l'altre dia que se suprimís la pena de mort, per acabar ab las *farolertas* de demanar tothom la gracia de indult sempre que hi ha reos en capella. Aquesta insistencia en demanar l'indult dels reos segons el *Diari* dona molts mal ratos á la persona que ocupa 'l trono. Per evitar aqueixas mortificacions, val més suprimir la pena de mort de una vegada.

Per supuesto que aixó 'l *Diari* devia dirho en broma, en quant al dia següent manifestava la conveniencia de que las execucions capitals s' efectuassin, no en públich com ara, sino á porta tancada.

Es á dir, que de plé venia á confessar lo *Diari*, que la pretesa exemplaritat de la pena de mort es un mito.

Sobre aquest particular, recordem una frase de Víctor Hugo:

—Ja 'l patíbul s'amaga com lo crim. Deixeu lo amagar y no tardará á imposarse la seva abolicció.

Per patriotas ningú com aquell D. Manuel Calvo, un dels primers ricatxos de Cuba, que al tenir notícia de la proximitat de una partida de insurrectes, va demanar als guardia-civils que li guardaven l'ingeni que l'evacuessin, qu'ell ja s'entendria ab els mambissos.

Y, en efecte: 'ls guardia-civils van tocar retirada, y 'ls mambissos van respectar la propietat del ricatxo D. Manuel Calvo.

Per donar mes color é interés á aquest episodi de la guerra de Cuba, precisa saber que 'l tal D. Manuel Calvo—segóns aixís ho diu un periódich de Madrid,—es lo principal representant en aquell país de la *Companyia Trasatlántica*.

¡Ditxosa companyia! Ella pot dir qu'entra en totes, com la romana del diable. Si 'ls que aquí la representen serveixen per enviar soldats á la isla, y no de franch, los que á Cuba la representen no 's desdenyen de fer magarrufas als insurrectes. ¡Y viva la gresca!

Vostés son industrials, comerciants, homes de negocis: treballan ab activitat y ab bona estrella, y s'enriqueixen.

Pero un día la sort els gira las espatllas: van perdent sense poderho evitar tot lo que havian guanyat, y 's quedan pobres. No tenen dret á queixarse, sobre tot si lo que perden no 's deu sols á l'adversitat, sino á las sevas torpesas. Pobres se quedan y olvidats, sense que ningú fassa cas de vostés, encare que diguin: «Confesso 'l meu fracás.»

Pero en cambi son militars. A forsa de serveys mes ó menos discutibles logran cusirse á las mànegas los tres entorxats.

Vé un día que se 'ls pon la bona estrella que 'ls guia, va, y sufreixen un terrible descalabro, una quiebra completa del prestigi.

¡Han de apurarse per tal motiu? De cap manera, perque no per aixó perden las ventatjas materials de la carrera. De soldat ras pot pujarse á Capità general; de Capità general no pot baixarse á soldat ras.

Aixís com hi ha en la milícia una escala de ascensos, ¿no es veritat que fora just que n'hi hagués un altre de descensos?

CARTAS DE FORA.—*Sant Vicens de Junqueras (Creu alta).*—Hi ha, per lo vist, una manera molt especial de treure quartos als pares de familia. Se realisa aixó allistant pera 'l próxim reemplaç als joves que tenen 17 anys. Naturalment, los interessats reclaman, y en algunas ocasions se troba qu'están disconformes los llibres parroquials ab lo registre civil, y en aquest cas pera posar las cosas en clar, comensan per afuixar la mosca. Aixó es lo que ha succehit á dos families de aquest poble, y qui mes s'aprofita de aquestas discrepancias es l'home negre, al qual no sembla sino que 'l secretari del Ajuntament tinga empenyo en protegirlo, posantlo en condicions de recandar lo que las families no tindrian de gastar si estessin las cosas en regla, com deurian.

Puigcerdá.—Molt se parla de cert succés ocorregut en un poblet de la Cerdanya, de cuyo nombre no quiero acordarme, en virtud del qual una pobra noya jova y ben parexada tingué de ausentarse de la companyia de un home que 's vesteix pel cap, gravement compromesa. Lo mes bonich, segons se diu, es que per tréuresela del davant, li doná una carta de crédito pera una casa de Puigcerdá, la qual no pogué ferse efectiva, perque careixia de firma. De manera que la tal carta era una solemne ensarronada.—La noya torná al poble, y de nit se presentá á la casa del Tenorio negre; que ja tenia una altra D.ª Inés al seu servey; y veientse la pedreguda á sobre li entregá dos bitllets de deu duros, ab encàrrech de qu'ella se'n aniria á Barcelona, ahont—li digné—li enviaria fondos perque no careixés de lo mes necessari en son angustió estat. Y 's diu que una vegada s'ha vist lliure de la seva presencia no s'ha recordat mes d'ella.—Serveixin aquestas breus noticias, compendi de un idili de mal género, pera coneixement dels pares de familia, per si tenen algun interés en evitar la perdua segura de una pobra noya enganyada, y escarmentar al seu seductor. En tal cas no tenen mes qu'enviar un comissionat á la Cerdanya, y no li será difícil enterarse del poble ahont va ocorre aquest curió succés, aixís com de coneixer lo personatge principal de aquest escándol, per si creuen necessari, á pesar de ser cèlibe, de donarli 'l títol de pare de familia, que dintre de poch temps s'haurá guanyat.

WEYLERIANAS

Quan á un home se li diu que se'n pot torná á caseta, es que 's creu que 'ls seus serveys son serveys que no serveixen. Quan á un altre se l'envia á ocupá 'l lloch que aquell deixa, es que 's creu que sabrá fer tot lo que 'l primer no feya. Qui ho entén, qui no ho entén, quan un cau, l'altre s'aixeca.... Aquell que sigui confrare, ja ho sab, que prengui candela.

Ab! un, los insurrectes gastavan alegría, parlavan de templansa, parlavan d'hidalguia; los fums filibusteros pujavan cada día,

la taca de la guerra com d'oli s'extenia....
¿Per qué será?
¿Per qué será?

De l'altre, 'ls insurrectes no 'n volen ni parlar; l'ardor de las partidas depressa 's veu minvá, dels llochs que avuy ocupan no 's gosan bellugá, los fums que avans gastavan comensan á baixá....
¿Per qué será?
¿l'er qué será?

Allá á l'Habana hi ha 'l Morro, allá á Santiago també, y á la manigua hi ha 'ls morros que cada insurrecte té. Dels primers, ni cal que 's digui que si convé servirán; los segons que s'amaneixin, que ara aviat los inflarán.

En Gómez va ser *Máxim*, perque topá ab un *mínim*; avuy que allá hi va un *práctich*, ja s'ha tornat més *tímít*.

Plegué, tots los que cantavan la *Habana se va á perdre*; plegué, que 'l vostre entusiasme es encare massa vert.
¿L'Habana s'anava á perdre? Donchs ara no ho podré di: acabém de trobá un *guia* que li ensenyará 'l camí.

Un vapor que hi va ab molt brillo y un altre que 'n ve plorent....
«Si en el camino se encuentran, ¿que de cosas se dirán!...»

Hi ha enfermetats tremendas qu'es tonteria poguer pensá en curarlas ab malvasia.
Lo tractament que volen ha de ser *perro*....
¿Qué elixirs ni romansos! ¿ferro y més ferro!

Diu que á la Habana hi ha gent que veient alsar la trampa pren passatje en un vapor y s'en va corrent á Tampa.
¿Ningú encare 'ls ha dit res y 'ls compromisos refujen?
¿Ningú 'ls molesta y se'n van?
¿Prou saben ells perqué fujen!...

Recolzat en una hamaca d'un bohio del Pinar, en Maceo ahí al mitj dia entonava aquest cantar:
—Ja tenim 'l *tío* á fora ja no 's podrá dir que plou....
ja 'n ve un altre que no bada....
¡Ja m'han ben amagat l'ou!

C. GUMÁ.

PLANXAS

I.

¡A Espanya 's gosa de pau y tranquilidad, se 'm deu á mi.
—¿A vosté?
—Jo soch lo qui vaig acabar l'insurrecció carlista.
—¿Vosté ó...
—¡Jo, jo, jo sol!
—Pero, ¿es possible que 'l sol esfors d'un home logrés la sumissió d'un enemich tan numerós, aguerrit y testarut?

—Bé; 'ls medis no tracti d'indagarlos. Lo cert es aixó: Espanya estava aterrada, lo carlisme li havia ficat la por al cos, y jo, ab las mevas maniobras....
—¿Militars?
—De la classe que fossin!... Ab las mevas maniobras vaig destrossar lo fantasma, inutilisant lo partit carlista per sempre més....

II.

Gacetilla que corra per tots los diaris:
«Lo partit carlista té avuy una organizació tan complerta, baix lo punt de vista bélich, que representa un verdader perill per Espanya, un perill de cada día y de totes las horas.»

—¡Ja torno á ser aquí!
—¿Ho ha arreglat bé alló del Marroch?
—¡Magníficament! Donat l'estat lamentable en que m'havien entregat l'assumpto, n'hi tret molt mes partit del que 'm podia imaginar.
—Es á dir que...
—N'sortim evidentment gananciosos. No s'ols hi firmat la pau, sino que l'he firmada ¡ab quinas condicions!

—¿Lo sultan reconeix tots los nostres drets?
—¡Tots, tots absolutament!...
—¿Y 'l conflicte de Melilla, cóm l'ha resolt?
—De la millor manera qu'Espanya podia desitjar. Lo govern marroquí 'ns pagaré una indemnissació en metálich de tres ó quatre milions.
—¿Qué més?
—Asseguraré la sumissió de las tribus que rodejan á Melilla.
—¿Y la zona neutral y 'ls límits?
—Dintre d'un plasso breu será tot degudament senyalat.
—Si que no 's pot dir que vosté ha perdut el temps.
—¡Es que 'm pinto sol per arreglar aquestas cosas!

Parte telegráfic arribat últimament.
«Lo govern marroquí no está disposat á satisfacer á Espanya la indemnissació que li deu. Las tribus fronterisas de Melilla diuen per tot y en veu alta que la demarcació dels límits no 's farà may, y anyadeixen que ab las armas á la má demostrarán que la zona neutral es d'ells.
«Tot inclina á creure que aquest assumpto com més va més difícil es de resoldre.»

III

—Acabo d'arribar á l'isla. D'insurreccions com aquesta, me'n menjo cada día un parell.
—¿Cóm ha trobat l'esperit públich?
—¡Bé! M'han rebut com si fos el Mesias.
—¿Que vol mes tropas?
—¡Fugin! Aixó no s'ha d'acabar ab las armas, sino ab res-pallets per las dents, ben finets y ben blancs.
—¿Qué necessita, donchs?
—Mestres d'estudi, que 'ls ensenyin, peons caminers que 'ls fassin carreteras... y unas quantas músicas militars que 'ls crehin els oídos.
—Pero... ¿y la guerra?
—Déixin'ho anar. Jo sé la táctica que ab aquesta gent s'ha de seguir.
—¿Podrá ferse la safra?
—¡Vaya!
—Diu que 'ls insurrectes han jurat que arribarán fins á l'Habana...
—¡A no ser que hi vinguin á demanar l'indult!...
—¿De manera, que podem estar descansats?
—Dormin tranquils.

Darrer telégrama d'ell mateix:
«Confesso que m'hi equivocat... No hi sapigut conéixer lo que convenia.... No hi he entés pilota....»

Si l'home determina, com es d'esperar, retirarse á la vida privada, sense gayres gastos pot plantar una bona botiga de planxadora.
Ab las tres colossals planxas qu'ell ha fet, ja 'n té prou pel servey de la casa.

FANTÁSTICH.

ER determinar si ha de disoldre ó no las Corts, D. Antón espera l'arribada de D. Arseni.
Ara que aquest ha acabat els turróns pot plá bé exercir de provehidor dels *turronaires*!
Pero que s'hi ha de fer! Una vegada hi havia dos coixos que s'apoyavan mútuament: no podían doná un pas; pero á lo menos no queyan.
Aquests dos coixos constitueixen l'imatge gráfica de la present situació política.

Héroe de Calaf.... Héroe de Melilla.... Héroe de Cuba.
O com si diguessim: Héroe triple.
Com l'aygua-naf.
¡Bona beguda pels sustos y pels desmayos!

Si jo 'm trobés al seu puesto, no tornaria á Espanya sense ferme allargar lo llorón del casco fins á cubrirme ab ell no sols los tres entorxats, sino tota la persona.
Potser la presencia de un *llorón andando*, inspiraria al poble espanyol sentiments de pietat y misericordia.

Perque vegin si tenia mala sombra l'garrofer de Sagunto, mentres van ser infinitas durant lo mando de 'n Martinez Campos, las expedicions filibusteras que van arribar felissim á Cuba, á penas se'n ha anat de aquellas terras, ha naufragat lo barco que conduhia al cabecilla Calixto Garcia y una gran cantitat d'armas y municions.

S'ha de reconeixer que l'estrella del ex-héroe ja no servia mes que per una cosa.
Per *estrellarnos*.

Los periódichs filibusteros que 's publican al extranger s'han posat frenétichs, hidrófobos, contra 'l general Weyler.

Hola, hola, ¿la llaga 'us cou? Senyal que 'l remey es d'efecte.

FINAL DE LA JUGADA

—Y donchs ¿cóm ha anat la jugada?
—Filla meva, me l'han feta sabatera.

PER QUAN ARRIBI

[Preparatiu perquè 'l poble no s'entussiasmi massa.]

No es tot h'atracarse de guayaba ó haver de pendre la *valeriana!*

Els *moritos* de Melilla ja diuen que ni pagarán un céntim de la indemnació convinguda, ni permetrán que s'estableixi la Zona neutral acordada en lo tractat de Marrakeix.

¡Magnífica ocasió ara que D. Arseni torna de Cuba, per enviarlo á Melilla, á veure si logra cusir lo que va deixar mitj embastat!...

En tot cas hi vaja tot sol, y á veure si es mes afortunat en convencer als riffenyos de lo que ho ha sigut en convencer als *mambissos*.

Lo govern pendrà las degudas precaucions perquè al desembarcar l'ex-hèroe á la Corunya no sigui objecte de manifestacions de desagrado.

Per primera providencia, 'l ministre de Hisenda podrà decretar l'estanch dels pitos.

Encare que certas xiuladas son completament inútils. ¡Massa que al pobre D. Arseni deuen *xiularli* las orellas! Està clar, ¡cóm que tothom parla tan bé d'ell!...

Durant los últims 9 mesos la guerra de Cuba ha consumit 270 milions de pessetas. O com si diguessim; trenta milions mensuals ó un milió diari.

L'ex-hèroe podrà dir:—Ningú podrà negarme que hi acreditat a quell refrán que diu: «Lo dolent es car.»

Vá calarse foch al Santuari de las Ermitas, qu' es un dels mes venerats de la provincia de Orense, quedant consumits tots los ornaments y 'ls altars, ab las imatges. Unicament se salvaren las parets mestras, lo qual no té res de miraculós, perquè eran de pedra picada.

Lo miraculós hauria sigut que s'haguessin cremat las parets y s'haguessin salvat los sants.

¿No 'ls ho sembla?

Desde que l'ex-hèroe ha sortit de la isla, las Cubas han pujat 5 enters.

¿Será veritat que moltas personas que avants jugavan á la baixa s'han retirat, en vista de que han perdut la brújula?

De totas maneras son moltas las familias que tenen los seus interessos en aquesta classe de paper, que no podran menos de aplaudir al ex-hèroe.

Y no per las valentias que ha fet á Cuba; l'aplaudirán perquè se'n ha anat.

Jo me 'ls imagino als homes de govern fent lo cor fort á las desventuras que afegeixen á la patria, y especialment á las noticias desagradables que 's reben de Cuba.

Jo me 'ls imagino, sobre tot á l'hora dels àpats, fent honor á las talladas suculentas del pressupost.

Mentres enforquillan lo tall que la boca espera, deuen repetir aquella célebre frase tan sapiguda:

—«Salvense los principios, y piérdanse las colonias.»

Lo Banch d'Espanya, segons l'últim balans ofert al públich, té en circulació bitllets per valor de 1.011 milions de pessetas.

Per garantir aquesta suma, no conta mes que ab un encaix de 200.111.092 pessetas en or; 252.812.909 pessetas en plata y 6.193.251 pessetas en moneda de coure. Total en metàlich 459.117.252 pessetas.

Déficit: 551.882.748 pessetas.

De manera que si 's presentavan al cobro tots los bitllets en circulació, mes de la meytat d'ells se quedarian á las capsas per falta de metàlich.

Y 'l Banch anirà estampan bitllets, perquè 'l govern necessita recursos y 'l Banch está encarregat de proporcionar-los hi.

De pas en pas arribarem gradualment á la circulació forsova.

Aquí tenen la guerra verdadera: una guerra sorda; pero terrible. Aquí la tenen ficada á la butxaca de tots los espanyols.

L'or que varem treure de la América al descobrirla, s'haurà tornat, gracias al acerts tradicionals dels governs monárquichs, un gran diluvi de paper moneda.

Qu' es igual que si diguessim un gran diluvi de paper mullat.

Los fusionistas de Barcelona están profundament dividits. Y la proba d'aixó es que ja tenen dos cassinos: l'un al carrer Nou de la Rambla; l'altre á la Plassa Real; el dels collassistas sobre l'*Eden Concert*, el dels Maluqueristas sobre 'l restaurant de Fransa.

Un desertor del primer, que s'ha fet inscriure socio del segon, se justificava dihent:

—Sobre l'*Eden Concert* es veritat que se senten las canturias de las *divettes* francesas; pero francament, jo ja no estich per cansons. Prefereixo 'ls perfums de la cuyna de ca 'n Justin. Son mes sustanciosos, y s'armonisan millor ab los bons principis del partit.

QUÈNTOS

Un senyor se desperta furiós quan ja son mes de las vuit del matí, y dirigintse al seu criat li diu:

—No vaig manarte ahir vespre que 'm cridessis á las cinch, sens falta?

—Sí, senyor.

—Y donchs, per qué no ho has fet?

—Al acostarme al llit hi vist que dormia de un gust... que no m'hi he atrevit.

Havía mort un carreter, nombrant hereu al seu noy gran; pero deixant el carro al més xich.

Quan l'hereu va fern'hi entrega, cumplint la voluntat paterna, li va dir:

—Aquí va 'l carro... Ja 'n tens per anar tirant.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans A. Gibert F., Salvador Portas, Echa C. (Lleyda), Mr. Starp Aliv, P. P. M. M. de C., S. B., A. Sabaté del Vendr. II, P. Ullera, Pié y Forés germans, Tiquis Miquis, J. C. Fasuet, Gervasio el Colihero, Antonet del Vendrell, Cara y Creu, A. Prats Saladrigas, y Ll. Silveira.—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciudadans Saldoni de Valcarca, Pepet Panxeta, C. del A. Vilafrantina, Gustau P. V., E. Llavyol Pi, Petit Burlat, E. Lucena, Cintet Brun, F. Pedrios, Jaume Vilar, Timbaler del Panadé, J. Illesac, Joseph Thomás, I. Roger (a) Faluga, F. Carreras P., Carruquiri, Un Xinxonet y Pau Broquil.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudad Joan Navarro: Va bé; mirarem d'insertarho.—A. Z. Idem.—A. Guasch y R.: Es fluix.—Timbaler del Nova: No 'ns agrada prou.—Sucre-candi: Ho trobem molt frivol.—E. Martí Giol: Esta bé; ho publicarem.—A. del Corra: No 'ns acaba de fé 'l pés.—F. Ribas: La xarada está mal versificada.—Ramonet II.: Molt bé.—F. Tiana: Atés lo seu caracter d'actualitat procurarem publicarho prompte.—M. J. R. V.: No 'ns agrada prou.—F. Barba: Queda acceptat.—A. Ll. (Igualada): Necessiém fets precisos y no apreciacions més ó menos vagas, únicament tenint datos podem parlar de aquesta classe de assumptos.—Festaball: Encare qu' está ben versificat, la idea no té res de nova.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.